

SENTENZA TAL-QORTI ĠENERALI (Is-Sitt Awla)

17 ta' Ġunju 2010*

Fil-Kawżi magħquda T-428/07 u T-455/07,

Centre d'étude u de valorisation des algues SA (CEVA), stabbilit fi Pleubian (Franza), irrappreżentat minn J.-M. Peyrical, avukat,

rikorrenti,

vs

Il-Kummissjoni Ewropea, irrappreżentata inizjalment minn L. Escobar Guerrero u W. Roels, sussegwentement minn M. Roels, bħala aġenti, assistiti minn E. Bouttier, avukat,

konvenuta,

* Lingwa tal-kawża: il-Franċiż.

li għandha bħala sugġett talba intiża għall-annullament, fil-Kawża T-428/07, tan-nota ta' debitu Nru 3240908670, tal-20 ta' Settembru 2007, dwar il-proġett Seahealth, u, fil-Kawża T-455/07, tan-nota ta' debitu Nru 3240909271, tal-4 ta' Ottubru 2007, dwar il-kuntratt Biopal, kif ukoll sabiex il-Kummissjoni tiġi kkundannata għar-rimbors ta' dawn in-noti ta' debitu favur is-CEVA,

IL-QORTI ĠENERALI (Is-Sitt Awla),

komposta minn A. W. H. Meij (Relatur), President, V. Vadapalas u L. Truchot, Imħallfin,
Reġistratur: T. Weiler, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tas-17 ta' Diċembru 2009,

tagħti l-preżenti

Sentenza

Il-kuntest kuntrattwali u l-fatti li wasslu għall-kawża

- 1 Fl-24 ta' Diċembru 2004, il-Kummissjoni Ewropea kkonkludiet, b'mod partikolari mar-rikorrenti, is-Centre d'étude et de valorisation des algues SA (CEVA), kumpannija pubblika b'seħem privat lokali Franciża, fil-kwalità tagħha ta' koordinatur ta' konsorzju, żewġ kuntratti intiżi għar-rimbors ta' spejjeż għal proġetti ta' riċerka u ta' żvilupp teknoloġiku. Dawn il-kuntratti kienu ġew konkluzi fil-kuntest tad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/167/KE, tal-25 ta' Jannar 1999, li tistabbilixxi programm speċifiku ta' riċerka, ta' żvilupp teknoloġiku u ta' demostrazzjoni fil-qasam "Kwalità tal-ħajja u amministrazzjoni tar-riżorsi tal-persuni ħajjin (1998-2002)" (ĠU L 64, p. 1). Wieħed minn dawn il-kuntratti, imsejjaħ Seahealth (Kuntratt Nru GLK1-CT-2002-02433, iktar 'il quddiem il-"kuntratt Seahealth"), kien jirrigwarda proġett intitolat "Seaweed antioxydants as novel ingredients for better health and food quality" ("antiossidanti estratti mill-alka bħala ingredjenti ġodda għal saħħa aħjar u għal kwalità aħjar tal-ikel"). L-ieħor, imsejjaħ BIOPAL (kuntratt Nru QLK5-CT-2002-02431, iktar 'il quddiem il-"kuntratt Biopal"), kien jirrigwarda proġett intitolat "Algae as raw material for production of bioplastics and biocomposites contributing to sustainable development of european coastal regions" ("L-alka bħala materja prima għall-produzzjoni ta' bijoplastika u ta' bijokomponenti: kontribut għall-iżvilupp sostenibbli ta' reġjuni kostali tal-Ewropa").

- 2 L-Artikolu 5(1) ta' dawn il-kuntratti jipprovdi li dawn huma rregolati mil-liġi tal-Belġju. Huma jirreferu, b'mod partikolari, għal klawżola ta' arbitraġġ skont l-Artikolu 238 KE. Dawn il-kuntratti huma miktuba bil-lingwa Ingliża.
- 3 Skont l-indikazzjonijiet ipprovduti mir-rikorrenti, u li ma humiex ikkontestati mill-Kummissjoni, dawn iż-żewġ kuntratti ġew debitament eżegwiti mill-2003 sa l-2005.
- 4 L-ispejjeż eligibbli għal rimbors huma ddefiniti fl-Artikoli 22 sa 24 tal-kundizzjonijiet generali komuni għaż-żewġ kuntratti li jinsabu fl-Anness II ta' kull wieħed minn dawn il-kuntratti (iktar 'il quddiem l-"Anness II").
- 5 Fir-rigward tal-ispejjeż tal-persunal, l-Artikolu 23(1)(a) jipprovdi b'mod partikolari:

"Is-sigħat ta' xogħol kollha indikati fil-kuntratt għandhom ikunu rreġistrati matul tul tal-proġett jew, fil-każ tal-koordinatur, f'terminu massimu ta' xahrejn mill-iskadenza tat-tul tal-proġett, u għandhom ikunu ċertifikati tal-inqas darba fix-xahar mill-persuna inkarigata mix-xogħlijiet indikati mill-parti kontraenti skont l-Artikolu 2(2)(a) ta' dan l-anness jew mill-persuna responsabbli mill-aspett finanzjarju debitament awtorizzata mill-parti kontraenti."

- 6 Fir-rigward tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità, l-Artikolu 3(2) tal-Anness II jipprovdi li "[i]l-Kummissjoni tista' f'każ ta' suspett ta' frodi jew ta' irregolarità finanzjarja gravi min-naħa ta' parti kontraenti, tissospendi l-ħlas u/jew tordna lill-koordinatur li jastjeni minn kull ħlas fir-rigward ta' din il-parti kontraenti. Din tal-aħħar tibqa' marbuta mill-obbligi kuntrattwali tagħha."

7 Skont l-Artikolu 3(4) tal-Anness II:

“Meta l-kontribuzzjoni finanzjarja totali dovuta mill-Komunità, fid-dawl tal-aġġustamenti possibbli, inklużi wara verifika finanzjarja kif imsemmija fl-Artikolu 26 ta’ dan l-anness, hija inqas mill-ammont totali tal-ħlasijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 26(1), il-partijiet kontraenti kkonċernati għandhom jirrimborsaw id-differenza f’euro fit-terminu mogħti mill-Kummissjoni fit-talba tagħha indirizzata bl-ittra rreġistrata b’avviz ta’ kunsinna.”

8 Barra minn hekk, l-Artikolu 3(5) jipprovdi dan li ġej:

“Wara d-data ta’ konkluzjoni tal-kuntratt, ix-xoljiment tal-kuntratt jew it-tmiem tal-parteciċipazzjoni ta’ parti kontraenti, il-Kummissjoni tista’ tordna jew għandha tordna, skont il-każ, lill-parti kontraenti, wara frodi jew irregolaritajiet finanzjarji gravi kkonstatati fil-kuntest ta’ verifika, ir-rimbors tal-kontribuzzjoni Komunitarja kollha li thallsitilha. Interessi b’rata oghla minn 2 % għar-rata applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjonijiet principali tagħha ta’ finanzjament mill-ġdid fl-ewwel ġuranta tax-xahar li matulu l-parti kontraenti kkonċernata kienet irċeviet il-fondi huma miżjuda mal-ammont li għandu jiġi rimborsat. L-interessi jirrigwardaw il-perijodu minn meta jkunu rċevuti l-fondi u r-rimbors tagħhom.”

9 L-Artikolu 7(4)(a) tal-Anness II jipprovdi, b’mod partikolari li l-Kummissjoni għandha immedjatament ittemm il-kuntratt jew il-parteciċipazzjoni ta’ parti kontraenti, meta din “tkun għamlet dikjarazzjonijiet foloz li tista’ tiġi kkunsidrata responsabbli tagħhom, jew tkun deliberatament wettqet ommissjonijiet sabiex tikseb il-kontribuzzjoni tal-Komunità jew kull vantaġġ ieħor previst mill-kuntratt”.

- 10 Fil-każ ta' xoljiment tal-kuntratt skont dan l-Artikolu 7(4)(b), l-Artikolu 7(6)(c) tal-Anness II jistipula li “[i]l-Kummissjoni tista' titlob ir-rimbors tal-kontribuzzjoni finanzjarja kollha tal-Komunità jew parti minnha. Interessi b'rata oghla ta' 2 % mir-rata applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjonijiet prinċipali tagħha ta' finanzjament mill-ġdid fl-ewwel ġurnata tax-xahar li matulu kienu rċevuti fondi mill-parti kontraenti kkonċernata huma miżjuda mal-ammont li għandu jiġi rrimborsat. L-interessi jirrigwardaw il-perijodu minn meta jkunu rċevuti l-fondi u r-rimbors tagħhom”.
- 11 Fir-rigward tal-verifika finanzjarja tal-proġett, l-Artikolu 26(3) tal-Anness II jipprovdi l-proċedura li ġejja:

“Fuq il-bażi tal-konstatazzjonijiet magħmula waqt il-verifika finanzjarja, rapport provvizorju jiġi stabbilit. Dan huwa kkomunikat mill-Kummissjoni lill-parti kontraenti kkonċernata. Din għandha terminu massimu ta' xahar minn meta tirċevih sabiex tagħmel l-osservazzjonijiet tagħha.

Ir-rapport finali jintbagħat lill-parti kontraeni kkonċernata. Din tista' tikkomunika l-osservazzjonijiet tagħha lill-Kummissjoni fix-xahar minn meta tirċevih. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li ma tiehux inkunsiderazzjoni osservazzjonijiet ikkomunikati wara l-iskadenza ta' dan it-terminu.

Il-Kummissjoni tiehu, fuq il-bażi tal-konkluzjonijiet tal-verifika, kull miżura adegwata li hija tikkunsidra bħala neċessarja, inkluż il-ħruġ ta' ordni ta' rkupru ta' parti jew tal-ħlasijiet kollha li saru minnha.”

- 12 Fix-xahar ta' Mejju 2006, saret verifika finanzjarja mill-membri tas-servizzi tal-Kummissjoni għand is-CEVA, skont l-Artikolu 26 tal-Anness II (ara l-punt 11 iktar 'il fuq).
- 13 B'ittra tal-1 ta' Awwissu 2006, is-CEVA pprezentat l-osservazzjonijiet tagħha dwar l-abbozz ta' rapport ta' verifika li kien gie kkomunikat lilha f'Ġunju 2006 u li l-konkluzjonijiet tiegħu kienu jagħmlu riferiment għal irregolaritajiet li jikkoncernaw l-ispejjeż ipprezentati mis-CEVA.
- 14 Fix-xahar ta' Ottubru 2006, l-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) wettaq investigazzjoni għand is-CEVA u wettaq qbid tal-verżjonijiet originali tal-kuntratti kollha u dokumenti ta' sostenn, b'mod partikolari l-“iskedi tal-ħin” dwar il-kuntratti inkwistjoni, kif ukoll il-korrispondenza u noti skambjati fir-rigward ta' missjonijiet. Barra minn hekk, fuq talba tal-OLAF, investigazzjoni preliminari fuq “l-amministrazzjoni mis-CEVA tal-finanzjamenti pubbliċi nazzjonali u Ewropej [...] miksuba f'dawn l-aħħar snin” infetħet mill-prosekuzzjoni de Guingamp (Franza) li ulterjorment kellha kompetenza fil-kawża fir-rigward tal-qorti interreġjonali speċjalizzata ta' Rennes (Franza).
- 15 Fir-rapport ta' verifika finali tagħha indirizzat lis-CEVA b'ittra tal-14 ta' Dicembru 2006, il-Kummissjoni żammet il-konstatazzjonijiet tagħha dwar id-diversi irregolaritajiet gravi fir-rigward tal-ispejjeż.
- 16 Minn dan ir-rapport jirriżulta li l-awdituri eżaminaw, skont id-dispożizzjonijiet tal-Anness II, il-provdi dwar l-ammonti tal-ispejjeż iddikjarati, fuq il-bażi ta' testijiet. Huma sostnew li l-istharrig tagħhom ma kienx intiż sabiex jidentifika incidenti jew frodi.

- 17 F'dan ir-rapport finali, l-awdituri kkonkludew li xi spejjeż tal-persunal kienu ineligibbli għal rimbors mill-Unjoni Ewropea għar-raġuni li d-dikjarazzjonijiet tal-hin li saru mis-CEVA ma kinux ta' minn jorbot fuqhom u li n-numru tas-sigħat ta' xogħol iddikjarati fir-rigward tal-proġetti inkwistjoni ma kienx eżatt.
- 18 Barra minn hekk, fil-konklużjoni ġenerali ta' dan ir-rapport, l-awdituri ddikjaraw li, bl-eċċezzjoni tal-korrezzjonijiet imsemmija iktar 'il fuq dwar essenzjalment l-ispejjeż tal-persunal, l-ispejjeż iddikjarati lill-Kummissjoni mir-rikorreti kienu jikkorrispondu għall-ammonti mnizzla fil-kotba ta' kontabbiltà tagħha u kienu ġġustifikati minn dokumenti u pagamenti korrispondenti.
- 19 Filwaqt li, abbażi ta' dawn il-konstatazzjonijiet, wettqu aġġustament tal-ispejjeż eliġibbli, l-awdituri indikaw li, fuq ammont totali ta' spejjeż iddikjarati għas-snin 2003 u 2004, dawn kienu għolew għal EUR 465 409 f'dak li jikkonċerna l-kuntratt Seahealth u għal EUR 351 430 f'dak li jikkonċerna l-kuntratt Biopal, l-ammont tal-ispejjeż eliġibbli skont il-kuntatt Seahealth kienu tela', wara aġġustament, għal EUR 110 971, u dak tal-ispejjeż eliġibbli fir-rigward tal-kuntratt Biopal għal EUR 32 110.
- 20 B'ittra tat-22 ta' Jannar 2007, il-Kummissjoni xoljiet iż-żewġ kuntratti skont l-Artikolu 7(4)(b) tal-Anness II, li jipprovd, b'mod partikolari, li l-Kummissjoni ttemm b'effett immedjat kuntratt meta parti kontraenti tkun għamlet dikjarazzjonijiet foloz li għalihom tista' titqies repsonsabbli, jew deliberatament wettqet ommissjonijiet sabiex tikseb il-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Komunità jew kull vantagġ ieħor previst mill-kuntratt. Insostenn ta' din id-deċiżjoni, il-Kummissjoni invokat il-ksur allegat, mir-rikorrenti, tal-Artikolu 22 u tal-Artikolu 23(1) tal-Anness II, imsemmija iktar 'il fuq. Hija bbażat fuq il-konstatazzjonijiet dwar l-ispejjeż tal-persunal effettwati fir-rapport ta' verifika finali tagħha, u rrilevat li dawn il-konstatazzjonijiet kienu ġew ikkonfermati waqt l-ispezzjoni tal-OLAF.

- 21 B'ittra bid-data tal-istess jum, il-Kummissjoni, filwaqt li qieset li r-rikorreni kienet wettqet irregolaritajiet finanzjarji gravi, filwaqt li rreferiet għall-Artikolu 3(2) u (4) tal-Anness II, informatha bl-intenzjoni tagħha li titlob ir-rimbors tas-somom kollha li kienu tħallsu lilha fil-kuntest tal-applikazzjoni taż-żewġ kuntratti inkwistjoni. Minbarra dan, hija indikat li ma kienet ser teffettwa ebda hlas supplementari fir-rigward ta' dawn il-kuntratti.
- 22 Permezz ta' din l-istess ittra, il-Kummissjoni ppreċiżat li hija kellha l-intenzjoni li tirkupra ammont ta' EUR 208 613 fir-rigward tal-kuntratt Biopal u ammont ta' EUR 140 320 fir-rigward tal-kuntratt Seahealth. Hija stiednet lir-rikorreni sabiex tippreżenta l-osservazzjonijiet tagħha u pprovdiet informazzjoni, sostnuta minn dokumenti bankarji, fir-rigward ta' parti mill-hlas bil-quddiem li kienet irċeviet fil-kwalità tagħha ta' koordinatur u li ma kinitx għadha ttrasferiet lill-partijiet kontraenti oħra.
- 23 Permezz ta' ittra tal-1 ta' Marzu 2007, ir-rikorreni ppreżentat l-osservazzjonijiet tagħha u pprovdiet l-informazzjoni meħtieġa fl-ittra msemmija iktar 'il fuq tal-Kummissjoni. Hija b'mod partikolari sostniet li ma kellhiex iktar kuntratti, "dikjarazzjonijiet ta' ħin", korrispondenza u noti skambjati fl-okkażjoni tal-missjonijiet tagħha, maqbuda mill-OLAF.
- 24 Sussegwentement għal din l-ittra, il-Kummissjoni evalwat mill-ġdid somom li kellhom jiġu rimborsati. B'ittra tal-20 ta' Marzu 2007, hija informat lis-CEVA bl-intenzjoni tagħha li titlob ir-rimbors ta' somma li l-ammont tagħha kien għaldaqstant iffissat għal EUR 205 745 fir-rigward tal-kuntratt Biopal u EUR 189 703 fir-rigward tal-kuntratt Seahealth, u stednitha mill-ġdid sabiex tippreżenta l-osservazzjonijiet tagħha. Fl-anness ta' din l-ittra, hija bagħtitilha kopja tal-kuntratti u tar-rapport ta' verifika.
- 25 B'ittra tat-3 ta' April 2007, ir-rikorreni keċċiet lid-Direttur Ġenerali tagħha, b'mod partikolari, minħabba "irregolaritajiet gravi ħafna ta' amministrazzjoni u ta' żamma ta' dokumenti ta' kontabbiltà".

- 26 B'ittra tal-25 ta' Mejju 2007, ir-rikorrenti pprezentat l-osservazzjonijiet tagħha. Hija mal-ewwel sostniet li kien impossibbli għaliha li tiżgura d-difiża tagħha. Fil-fatt, fil-kuntest tal-investigazzjoni preliminari fuq l-amministrazzjoni mis-CEVA tal-finanzjamenti pubbliċi nazzjonali u Komunitarji li hija kienet kisbet f'dawn l-aħħar snin, mifuħa fuq talba tal-OLAF, il-prosekuzzjoni ta' Rennes kienet ikkonfermat li kellha l-intenzjoni li d-dokumenti maqbuda mill-OLAF jibqgħu inaċessibbli matul l-investigazzjoni kollha u li kienet irrifjutat li titrażmettilha kopja ta' dawn id-dokumenti. Konsegwentement, ir-rikorrenti talbet lill-Kummissjoni li titrażmettilha kopja "tad-dokumenti li fuq il-bażi tagħhom [hija kienet] stabbiliet id-dijanostika [tagħha] bħala [dawk] tar-rapport tal-OLAF". Sussegwentement, ir-rikorrenti indikat, f'din l-istess ittra, li, wara l-verifika tal-Kummissjoni u l-investigazzjoni tal-OLAF, hija kienet stabbilixxiet sistema ġdida ta' "dikjarazzjoni tal-ħin" applikata għall-proġetti differenti sa mix-xahar ta' Frar 2007, flimkien ma' elenkar tal-ħin sa mis-17 ta' Jannar 2007. Barra minn hekk, hija kienet stabbiliet mudell ġdid ta' kalkolu tal-ispejjeż, li kien jippermettilha li tagħmel kalkolu ġdid għall-proġetti antiki. Ir-rikorrenti pproponiet, għalhekk, fuq il-bażi ta' dokumenti fil-pussess tal-Kummissjoni, li tipproċessa mill-ġdid bi spejjeż tagħha d-dikjarazzjonijiet tal-ispejjeż relatati mal-kuntratti inkwistjoni, permezz ta' persuna li tipprovdi servizzi indipendenti magħzula fi qbil bejniethom.
- 27 B'ittra tal-21 ta' Awwissu 2007, l-OLAF irrifjuta li jikkomunika lir-rikorrenti d-dokumenti u l-konklużjonijiet tal-investigazzjoniet tiegħu, għar-raġuni, b'mod partikolari, li kienu jikkonċernaw investigazzjoni fis-seħh u kienu jaqgħu għalhekk taht is-sistema tal-eċċezzjonijiet għad-dritt ta' aċċess għad-dokumenti, previst mir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-30 ta' Mejju 2001, dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (GU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 1. Vol. 3, p. 331).
- 28 B'ittra tat-28 ta' Awwissu 2007, il-Kummissjoni rrispondiet għall-ittra tar-rikorrenti tal-25 ta' Mejju 2007, imsemmija iktar 'il fuq, li l-kuntratti u r-rapport ta' verifika li kienu ġew ikkomunikati lilha kienu suffiċjenti sabiex ir-rikorrenti tkun tista' tiżgura d-difiża tagħha. Hija sostniet li l-konstatazzjonijiet tal-OLAF sempliċement ikkonfermaw ir-riżultati tal-verifika tal-Kummissjoni. Hija rrilevat li s-sistema l-ġdida ta' amministrazzjoni tal-ħin stabbilita mir-rikorrenti ma kinitx tippermetti li jkunu kkalkolati mill-ġdid in-numru effettivi ta' sigħat iddedikati għall-proġett hlief fuq il-bażi ta' "skedi tal-ħin" iffirmati mill-membri tal-persunal u mis-superjuri ġerarkiċi

tagħhom waqt l-eżekuzzjoni tal-proġett. Konsegwentement, il-Kummissjoni informat lir-rikorrenti bid-deċiżjoni tagħha li teħtiegħ, abbażi tal-Artikolu 3(5) tal-Anness II, ir-rimbors tal-ammonti kollha li kienet allokat għaliha fir-rigward tal-kuntratti Seahealth u Biopal.

- 29 B'ittra tad-9 ta' Ottubru 2007, il-Kummissjoni, filwaqt li rrilevat li r-rikorrenti "[fittxet] *b'bona fide* li ssib soluzzjoni raġonevoli u ġusta", ikkonfermat li, wara irregolaritajiet finanzjarji gravi mwettqa mir-rikorrenti fl-amministrazzjoni tal-proġetti kkunsidrati, hija kellha l-obbligu li tirkupra mingħandha s-somom imħallsa.
- 30 Konsegwentement, is-CEVA ħallset lura n-nota ta' debitu Nru 3240908670, tal-20 ta' Settembru 2007, li tirrigwarda l-ammont totali tas-somma ta' EUR 189 703 li kienet thallset lilha fir-rigward tal-kuntratt Seahealth, u n-nota ta' debitu Nru 3240909271, tal-4 ta' Ottubru 2007, fir-rigward tal-ammont totali tas-somma ta' EUR 205 745 li kienet thallset lilha fir-rigward tal-kuntratt Biopal.

Il-proċedura u t-talbiet tal-partijiet

- 31 B'atti ppreżentati fir-Registru tal-Qorti tal-Prim'Istanza (li issa saret il-"Qorti Ġenerali") fit-22 ta' Novembru u fl-14 ta' Diċembru 2007, ir-rikorrenti ppreżentat dawn ir-rikorsi.

- 32 Fis-16 ta' Ġunju 2008, fil-kuntest tal-miżuri ta' organizzazzjoni tal-proċedura previsti fl-Artikolu 64 tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Ġenerali, seħħet laqgħa quddiem l-Imħallef Relatur, bil-partecipazzjoni tar-rappreżentanti tal-partijiet, sabiex jiġu kkjarifikati ċerti punti bejn dawn tal-aħħar u sabiex ikun faċilitat il-ftuħ ta' diskussjonijiet bejniethom għall-finijiet ta' soluzzjoni bonarja tal-kawżi preżenti. Il-partijiet ippreżentaw l-osservazzjonijiet tagħhom u qablu li, fi żmien xahar, il-Kummissjoni tindika lill-Qorti Ġenerali jekk hija kinitx lesta li tkompli l-kuntatt mas-CEVA sabiex issib soluzzjoni bonarja. Permezz ta' ittra tal-10 ta' Lulju 2008, il-Kummissjoni informat lill-Qorti Ġenerali li kien impossibbli għaliha li tibda dawn id-diskussjonijiet.
- 33 Il-proċedura bil-miktub ingħalqet fid-29 ta' Ottubru 2008.
- 34 B'digriet tas-27 ta' Novembru 2009, il-President tas-Sitt Awla ordna, wara li nstemgħu l-partijiet, li l-Kawżi T-428/07 u T-455/07 jingħaqdu għall-finijiet tal-proċedura orali u tas-sentenza.
- 35 Fuq rapport ta' l-Imħallef Relatur, il-Qorti Ġenerali (is-Sitt Awla) fetħet il-proċedura orali. Fil-kuntest tal-miżuri ta' organizzazzjoni tal-proċedura, hija stiednet lill-partijiet iwiegħu għal ċerti mistoqsijiet bil-miktub. Il-partijiet issodisfaw din it-talba u l-Kummissjoni pproduċiet ċerti dokumenti.
- 36 Is-sottomissjonijiet orali tal-partijiet u t-tweġibiet tagħhom għall-mistoqsijiet orali tal-Qorti Ġenerali nstemgħu fis-seduta tas-17 ta' Diċembru 2009.
- 37 Ir-rikorrenti titlob li l-Qorti Ġenerali joghġobha:

— tannulla n-noti ta' debitu Nri 3240908670 u 3240909271;

- tordna lill-Kummissjoni tirrimborsa s-somom imħallsa skont dawn in-noti ta' debitu;
- sussidjarjament, tannulla n-noti ta' debitu sa fejn jitolbu r-rimbors s-somom li kienu tħallsu lilha fil-kuntest tal-kuntratti Biopal u Seahealth, u tordna lill-Kummissjoni tirrimborsa s-somom imħallsa skont dawn in-noti ta' debitu;
- sussidjarjament, tinnomina perit.

³⁸ Il-Kummissjoni titlob li l-Qorti tal-Ġustizzja jogħgobha:

- tiddikjara r-rikorsi għal annullament inammissibbli,
- sussidjarjament, tiċhad it-talbiet intizi sabiex jitnaqqsu l-ammonti tan-noti ta' debitu jew sabiex jiġi nnominat perit,
- sussidjarjament, tissospendi l-proċeduri sabiex il-proċeduri kriminali fis-seħh fi Franza jippermettu lis-CEVA li tiegħu konjizzjoni tad-dokumenti li hija tqis necessarji għad-difiza tal-interessi tagħha;
- tikkundanna lir-rikorrenti għall-ispejjeż.

Fuq l-ammissibbiltà

L - argumenti tal-partijiet

- 39 Mingħajr ma tqajjem eċċezzjoni ta' inammissibbiltà formali, il-Kummissjoni ssostni, prinċipalment, li dawn ir-rikors, intiżi għall-annullament tan-noti ta' debitu msemmija iktar 'il fuq, huma inammissibbli.
- 40 Il-Kummissjoni tqis li dawn ir-rikorsi ma jistgħux jiġu riklassifikati mill-Qorti Ġenerali.
- 41 Hija ssostni li l-Qorti Ġenerali tista' b'mod eċċezzjonali biss tirriklassifika rikors ipprezentat bħala rikors għal annullament f'rikors għad-danni kuntrattwali meta l-ksur tal-liġi applikabbli għall-kuntratt huwa invokat fir-rikors. L-uniku invokazzjoni ta' klawżoli preċiżi tal-kuntratt ma tippermettix tali riklassifikazzjoni.
- 42 Hija tfakkar, f'dan ir-rigward li, fid-digriet tal-Qorti Ġenerali tas-26 ta' Frar 2007, *Evropaïki Dynamiki vs Il-Kummissjoni* (T-205/05, mhux ippubblikat fil-Ġabra, punt 57), il-Qorti Ġenerali ddeċidiet li “ma tistax issir tali riklassifikazzjoni, peress li, kuntrarjament għal dak li jipprovdni l-Artikolu 44(1)(ċ) tar-Regoli tal-Proċeduri, ir-rikorrenti ma tesponi, anki b'mod sommarju, ebda motiv, argument jew ilment ibbażat fuq il-ksur tad-dritt Lussemburgiż [applikabbli f'dan il-każ] jew fuq stipulazzjonijiet preċiżi tal-kuntratt”. [traduzzjoni mhux ufficjali]

- 43 F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni ssostni li motiv huwa neċessarjament allegazzjoni bbażata fuq il-ksur tal-liġi. Hija tiddeuċi minn dan li huwa biss sussidjarjament, u fir-rigward tal-uniċi fatti tal-każ, li l-Qorti Ġenerali rrilevat, fid-digriet *Evropaiki Dynamiki vs Il-Kummissjoni*, iċċitat iktar 'il fuq, li r-rikorrenti ma kienet invokat ebda ksur tal-istipulazzjonijiet tal-kuntratt. Din l-interpretazzjoni hija kkonfermata mid-digriet tal-Qorti Ġenerali tat-2 ta' April 2008, *Maison de l'Europe Avignon Méditerranée vs Il-Kummissjoni* (T-100/03, Ġabra p. II-43).
- 44 Kull soluzzjoni oħra barra minn hekk tippregudika d-drittijiet tad-difiża u l-prinċipju ta' kontradittorju. Konsegwentement, dawn ir-rikorsi ma jistgħux jiġu riklassifikati f'rikors għad-danni kuntrattwali, sa fejn, kuntrarjament għall-Artikolu 44(1)(ċ) tar-Regoli tal-Proċedura, ir-rikorsi tas-CEVA ma jesponu ebda motiv ibbażat fuq il-ksur tad-dritt Belġjan, l-uniku li japplika għall-kuntratt.
- 45 Ir-rikorrenti tikkontesta dan l-argument. Fir-replika tagħha, hija ssostni li, meta quddiem il-Qorti Ġenerali jiġi ppreżentat rikors għal annullament jew rikors għad-danni, filwaqt li l-kwistjoni hija ta' natura kuntrattwali, din tirriklassifika dan ir-rikors.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti Ġenerali

- 46 L-ewwel nett, għandu jifakkar li hija r-rikorrenti li għandha tagħmel l-għażla tal-baži ġuridika tar-rikors tagħha, u ma hijiex il-qorti tal-Unjoni li għandha tagħzel il-baži legali l-iktar adegwata (ara, f'dan is-sens, id-digriet tal-Qorti Ġenerali *Evropaiki Dynamiki vs Il-Kummissjoni*, punt 38 iktar 'il fuq, u tas-6 ta' Ottubru 2008, *Austrian Relief Program vs Il-Kummissjoni*, T-235/06, Ġabra p. II-207, punt 32).

- 47 F'dan il-każ, minkejja li r-rikorsi ma humiex fondati espressament fuq id-dispożizzjonijiet li jirregolaw ir-rikors għal annullament, mill-eżami tagħhom jirriżulta li r-rikorsi huma intiżi għall-annullament tan-noti ta' debitu tal-20 ta' Settembru u tal-4 ta' Ottubru 2007, dwar rispettivament il-kuntratti Seahealth u Biopal (iktar 'il quddiem in-“noti ta' debitu”), u jibbażaw għalhekk impliċitament fuq id-dispożizzjonijiet relatati magħhom.
- 48 Minbarra dan, fil-kuntest ta' dawn ir-rikorsi għal annullament, ir-rikorrenti pprezentat ukoll applikazzjonijiet għal ordni. Fil-fatt, fit-talbet tagħha, ir-rikorrenti titlob, l-ewwel nett, l-annullament tan-noti ta' debitu msemmija iktar 'il fuq. Fit-tieni lok, hija titolob li l-Qorti Ġenerali tordna lill-Kummissjoni li tirrimborsaha l-ammont ta' dawn in-noti ta' debitu, li fil-frattemp hija hallset lura.
- 49 Fr-rigward ta' dawn it-tieni kapijiet ta' talbiet, għandu jiġi rrilevat li, f'dan il-każ, huma ma jistgħux jiġu interpretati indipendentement mit-talbiet għal annullament tan-noti ta' debitu, bħala talbiet għal hlas awtonomi li jirriżultaw minn kuntratti u impliċitament ibbażati fuq l-Artikolu 238 KE, li kienu ġew ipprezentati parallelament għat-talbiet għal annullament. Fil-fatt, u minkejja li l-argument imressaq mir-rikorrenti fir-rikorsi huwa fondat b'mod partikolari fuq il-klawżoli tal-kuntratti inkwistjoni, ir-rikorsi huma intitolati “rikorsi għal annullament”. Minbarra dan, ir-rikorrenti ma ssostnix li dawn ir-rikorsi fihom talbiet għal hlas. B'mod partikolari, fir-repliki, hija ma tikkontestax li dawn ir-rikorsi huma fformulati b'mod inadegwat. Hija ssostni barra minn hekk li huma għandhom jiġu riklassifikati.
- 50 Isegwi li r-rikorrenti bbażat dawn ir-rikorsi unikament fuq l-Artikolu 230 KE.
- 51 Skont l-Artikolu 230 KE, il-qrati Komunitarji jistharrġu l-legalità tal-atti adottati mill-istituzzjonijiet intiżi sabiex jipproduċu effetti legali vinkolanti fir-rigward tatterzi, billi jbiddu b'mod sostanzjali s-sitwazzjoni legali tagħhom (digrieti tal-Qorti

Ġenerali tal-10 ta' April 2008, Imelios vs Il-Kummissjoni, T-97/07, Ġabra p. II-54, punt 21, u Austrian Relief Program vs Il-Kummissjoni, punt 34 iktar 'il fuq).

- 52 Skont ġurisprudenza stabbilita, l-atti adottati mill-istituzzjonijiet li jidhlu fl-ambitu ta' kuntest purament kuntrattwali u li ma jistgħux jiġu separati minnu ma humiex imsemmija, minhabba n-natura tagħhom, fl-atti msemmija fl-Artikolu 249 KE, li l-annullament tagħhom jista' jintalab skont l-Artikolu 230 KE (digrietni tal-Qorti Ġenerali tal-10 ta' Mejju 2004, Musée Grévin vs Il-Kummissjoni, T-314/03 u T-378/03, Ġabra p. II-1421, punt 64, u Austrian Relief Program vs Il-Kummissjoni, punt 35).
- 53 F'dan il-każ, huwa biżżejjed li jiġi kkonstatat li n-noti ta' debitu jidhlu fil-kuntest tal-kuntratti Seahealth u Biopal, li magħhom huma indissoċjabbli. Fil-fatt, permezz ta' dawn in-noti ta' debitu, il-Kummissjoni titlob ir-rimbors tal-kontribuzzjoni mħallsa lir-rikorrenti fir-rigward ta' dawn il-kuntratti, billi tibbaża fuq il-klawżoli kuntrattwali stipulati b'mod partikolari fl-Artikolu 3 tal-Anness II.
- 54 Isegwi li, min-natura tagħhom stess, dawn in-noti ta' debitu ma jikkostitwixxux deċiżjonijiet amministrattivi li jaqgħu taħt l-atti msemmija fl-Artikolu 249 KE, li l-annullament tagħhom jista' jintalab lill-qorti Komunitarja skont l-Artikolu 230 KE.
- 55 Konsegwentement, dawn ir-rikorsi ma jistgħux jiġu ddikjarati ammissibbli sa fejn huma intiżi għall-annullament tan-noti ta' debitu skont l-Artikolu 230 KE.
- 56 Fir-rigward tal-applikazzjonijiet għal ordni msemmija iktar 'il fuq, dawn huma wkoll inammissibbli peress li ġew introdotti fuq il-bażi tal-Artikolu 230 KE (ara l-punti 49 u 50 iktar 'il fuq), sa fejn, skont ġurisprudenza stabbilita, il-qorti Komunitarja ma hijiex

kompetenti, fil-kuntest tal-istħarrig tal-legalità li hija teżercita, li tagħti ordnijiet lill-istituzzjonijiet jew tissostitwixxi ruhha ma' dawn tal-aħħar, iżda huwa l-obbligu tal-amministrazzjoni kkonċernata li tiegħu l-miżuri neċessarji għall-eżekuzzjoni ta' sentenza mogħtija fil-kuntest ta' rikors għal annullament (sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-27 ta' Jannar 1998, *Ladbroke Racing vs Il-Kummissjoni*, T-67/94, Ġabra p. I-1, punt 200, u l-ġurisprudenza ċċitata).

57 Madankollu, skont ġurisprudenza stabbilita sew, meta quddiemha jiġi pprezentat rikors għal annullament jew rikors għad-danni, filwaqt li fil-verità l-kwistjoni hija ta' natura kuntrattwali, il-Qorti Ġenerali tirriklassifika r-rikors, jekk il-kundizzjonijiet għal tali riklassifikazzjoni huma ssodisfatti (sentenza tal-Qorti Ġenerali tad-19 ta' Settembru 2001, *Lecureur vs Il-Kummissjoni*, T-26/00, Ġabra p. II-2623, punt 38; digriet tal-Qorti Ġenerali *Musée Grévin vs Il-Kummissjoni*, punt 88 iktar 'il fuq, u tad-9 ta' Ġunju 2005, *Helm Düngemittel vs Il-Kummissjoni*, T-265/03, Ġabra p. II-2009, punt 54).

58 F'dan ir-rigward, kuntrarjament għall-allegazzjonijiet tal-Kummissjoni, ma jirriżultax mill-ġurisprudenza li tali riklassifikazzjoni hija sugġetta għall-kundizzjoni li l-liġi applikabbli għall-kuntratt tkun invokata fir-rikors. Bil-kontra, jirriżulta b'mod partikolari mill-punti 38 sa 40 tas-sentenza *Lecureur vs Il-Kummissjoni*, iċċitata iktar 'il fuq, li l-Qorti Ġenerali aċċettat li tirriklassifika rikors, ibbażat fuq l-Artikolu 230 KE, li insostenn tiegħu r-rikorrenti invokat biss il-ksur mill-Kummissjoni tal-obbligi kuntrattwali tagħha.

59 Minbarra dan, l-eżami tal-ġurisprudenza juri li, quddiem kwistjoni ta' natura kuntrattwali, il-Qorti Ġenerali tqis li huwa impossibbli għaliha li tirriklassifika rikors għal annullament kemm meta l-volontà espressa mir-rikorrenti li ma tibbażax it-talba tagħha fuq l-Artikolu 238 KE topponi tali riklassifikazzjoni (ara, f'dan is-sens, id-digriet *Musée Grévin vs Il-Kummissjoni*, punt 88 iktar 'il fuq, u *Maison de l'Europe Avignon Méditerranée vs Il-Kummissjoni*, punt 54 iktar 'il fuq), kemm meta r-rikors ma huwa bbażat fuq ebda motiv ibbażat fuq il-ksur tar-regoli li jirregolaw ir-relazzjoni kuntrattwali inkwistjoni, kemm jekk dawn huma klawżoli kuntrattwali

jew dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali mniżżla fil-kuntratt (ara, f'dan is-sens, id-digriet *Evropaïki Dynamiki vs Il-Kummissjoni*, punt 57 iktar 'il fuq, u *Imelios vs Il-Kummissjoni*, punt 33 iktar 'il fuq).

60 Il-qari restrittiv tad-digriet *Evropaïki Dynamiki vs Il-Kummissjoni*, iċċitat iktar 'il fuq, li sar mill-Kummissjoni huwa bbażat fuq għarfien żbaljat tal-kunċett ta' motiv, fis-sens b'mod partikolari tal-Artikolu 44(1)(ċ) tar-Regoli tal-Proċedura. F'dan ir-rigward, id-definizzjoni tal-Kummissjoni, li, fil-kuntest ta' rikors għad-danni kuntrattwali, motiv jista' jkun ibbażat biss fuq il-ksur tal-liġi nazzjonali li tirregola l-kuntratti, ma tistax tiġi aċċettata. Fil-fatt, il-klawżoli kuntrattwali huma parti, mal-liġi nazzjonali applikabbli u taħt il-qafas tagħha, mir-regoli li jirregolaw ir-relazzjoni kuntrattwali. Barra minn hekk, l-interpretazzjoni ta' kuntratt fir-rigward tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali hija gġustifikata biss fil-każ ta' dubju dwar il-kontenut ta' kuntratt jew it-tifsira ta'wħud mill-klawżoli tagħha (sentenza tal-Qorti Ġenerali tad-19 ta' Novembru 2008, *Il-Kummissjoni vs Premium*, T-316/06, Ġabra p. II-276, punt 53). Konsegwentement, il-kunċett ta' motiv ikopri kull argument ġuridiku jew fattwali li jista' jwassal lill-qorti, jekk tqisu fondat, li tilqa' t-talbiet tal-parti li tinvokah, u huwa mingħajr dubju li, bħal fil-każ tal-invokazzjoni tal-liġi nazzjonali applikabbli, l-invokazzjoni ta' klawżoli kuntrattwali tikkostitwixxi motiv karatteristiku ta' rikors ibbażat fuq l-Artikolu 238 KE.

61 Issa, huwa biżżejjed li wiehed mill-motivi karatteristiċi ta' rikors ibbażat fuq l-Artikolu 238 KE huwa invokat fir-rikors skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 44(1)(ċ) tar-Regoli tal-Proċedura sabiex dan ir-rikors ikun jista' jiġi riklassifikat, mingħajr ma jippreġudika d-drittijiet tad-difiża tal-istituzzjoni konvenuta. F'dan il-kuntest, jekk, kif irrikonoxxiet il-Kummissjoni, jiġi aċċettat li rikors għal annullament jista' jiġi riklassifikat bħala rikors ibbażat fuq l-Artikolu 238 KE, meta r-rikorrenti tinvoka l-motivi bbażati fuq il-ksur tal-liġi nazzjonali li tirregola l-kuntratt, xejn ma jawtorizzaha li ma tirrikonoxxi l-istess portata ġuridika, għall-finijiet ta' eventwali riklassifikazzjoni, għall-motivi bbażati fuq il-ksur tal-obbligi kuntrattwali.

- 62 Id-digriet Maison de l'Europe Avignon Méditerranée vs Il-Kummissjoni, iċċitat iktar 'il fuq, invokat mill-Kummissjoni, ma jippermettix li tiġi kkontestata din l-analiżi. Huwa veru li, fil-punt 23 ta' dan id-digriet, il-Qorti Ġenerali rrilevat li r-rikorrenti ma kienet esponiet "ebda motiv, argument jew ilment ibbażat fuq il-ksur tad-dritt Belġjan, li [kien] l-uniku applikabbli għall-konvenzjoni inkwistjoni skont il-klawżola ta' arbitraġġ prevista minn din il-konvenzjoni". Għalhekk hija naqset milli tiehu inkunsiderazzjoni n-nuqqas ta' motivi bbażati fuq il-ksur ta' klawżola tal-kuntratt. Madankollu, minn dan id-digriet ma jirrizultax li tali motivi kienu ġew invokati. Minbarra dan, il-motiv imsemmi iktar 'il fuq ma jikkostitwixxix l-uniku motiv li kien iġġustifika r-rifjut li r-rikors jiġi riklassifikat. Fil-fatt, il-Qorti Ġenerali bbażat ruħha wkoll, f'dan id-digriet, fuq iċ-ċirkustanza essenzjali li r-rikorrenti kienet indikat, b'mod espliċitu, li r-rikors tagħha kien fondat fuq l-Artikolu 230 KE.
- 63 F'dan il-każ, għandu jiġi kkonstatat li, hekk kif isostni r-rikorrenti, fir-replika, insostenn tar-riklassifikazzjoni tar-rikorsi, ir-rikorsi huma bbażati espressament fuq klawżoli tal-kuntratti inkwistjoni, jiġifieri l-Artikolu 26 u l-Artikolu 3(4) u (5) tal-Anness II. Ir-rikorrenti tikkontesta b'mod partikolari l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni mill-Kummissjoni tal-Artikolu 3(5) tal-Anness II, li jippermetti rimbors sħiħ tas-somom imħallsa, li fuqu huma bbażati n-noti ta' debitu, filwaqt li l-irregolaritajiet ikkonstatati juru differenza relattivament żgħira bejn id-dikjarazzjonijiet tal-ispejjeż ipprezentati lill-Kummissjoni u l-ispejjeż eliġibbli. Il-Kummissjoni hija kkritikata li ma bbażatx ruħha fuq l-Artikolu 3(4) tal-Anness II, li jawtorizza lil din l-istituzzjoni li teħtieġ ir-rimbors tad-differenza kkonstatata wara verifika finanzjarja. Skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 44(1)(ċ) tar-Regoli tal-Proċedura, ir-rikorsi diġà fihom sunt ċar u li jinftiehem tal-motiv ibbażat fuq l-irregolarità, fir-rigward tal-klawżoli kuntrattwali, tal-irkupru tal-kontribuzzjoni finanzjarja kollha mħallsa fir-rigward tal-kuntratti inkwistjoni.
- 64 Isegwi li dawn ir-rikorsi jistgħu jiġi riklassifikati bħala talbiet ibbażati fuq l-Artikolu 238 KE, sa fejn huma bbażati b'mod partikolari fuq il-ksur ta' klawżoli kuntrattwali. Għalhekk dawn ir-rikorsi huma ammissibbli.

Fuq il-mertu

- 65 Ir-rikorrenti tinvoka prinċipalment, il-ksur tal-prinċipju ta' kontradittorju u d-drittijiet tad-difiza u, sussidjarjament, l-irregolarità tal-irkupru tas-somom allokatu kollha.
- 66 Il-Kummissjoni, min-naħa tagħha, issostni l-ewwel nett li, jekk dawn ir-rikorsi jkunu riklassifikati fi talbiet għal ħlas, dawn f'kull każ huma infondati, minħabba n-natura preparatorja tan-noti ta' debitu.
- 67 Il-Kummissjoni ssostni li n-noti ta' debitu jipprezentaw natura purament preparatorja u informattiva fid-dawl ta' eventwali deċiżjoni tal-Kummissjoni li ssegwi l-proċedura ta' rkupru abbażi tal-Artikolu 256 KE. Indipendentement min-natura ta' dawn ir-rikorsi, tali noti ta' debitu għalhekk ma jikkostitwixxux atti li jistgħu jiġu kkontestati. Il-Kummissjoni minn dan tiddeduċi li, jekk dawn ir-rikorsi huma riklassifikati f'rikors għad-danni kuntrattwali, huma għandhom jiġu miċhuda bħala infondati, għar-raġuni li l-preżentazzjoni tan-noti ta' debitu inkwisjtoni ma tistax tikkostitwixxi nuqqas u tkun fl-orijini tad-dannu allegatament subit mis-CEVA mill-fatt tar-rimbors tas-somom mitluba mill-Kummissjoni.
- 68 F'dan ir-rigward, l-ewwel nett, huwa biżżejjed li jifakkar li, fil-qasam kuntrattwali, il-Kummissjoni hija sugġetta għall-prinċipji li jirregolaw il-kuntratti (ara l-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali Kokott għas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-17 ta' Marzu 2005, *Il-Kummissjoni vs AMI Semiconductor Belgium et*, C-294/02, Ġabra p. I-2175, I-2178, punt 170). Bħala prinċipju, hija ma għandhiex, f'dan il-kuntest, id-dritt li tadotta atti unilaterali (ara, f'dan is-sens, id-digriet *Musée Grévin vs Il-Kummissjoni*, punt 85 iktar 'il fuq). Konsegwentement, hija ma għandhiex kompetenza sabiex tindirizza att ta' natura deċiżjonali lill-parti kontraenti

kkoncernata, għall-finijiet tal-eżekuzzjoni minn din il-parti kontraenti tal-obbligi kuntrattwali tagħha ta' natura finanzjarja, iżda hija għandha, skont il-każ, tressaq talba għal hłas quddiem il-qorti kompetenti.

- 69 F'dan il-kuntest ġuridiku, u sa fejn dawn ir-rikorsi huma riklassifikati bħala intizi għall-hłas tal-ammont tas-somom rrimborsati mir-rikorrenti wara noti ta' debitu li ġew indirizzati lilha, dawn l-azzjonijiet għal hłas għandhom jiġu eżaminati fir-rigward tal-klawżoli kuntrattwali invokati mill-partijiet. Fil-kuntest ta' tali azzjonijiet għad-danni kuntrattwali, l-argument tal-Kummissjoni bbażat fuq in-natura ġuridika tan-noti ta' debitu huwa, għalhekk, irrilevanti. Fil-fatt, quddiem dawn it-talbiet għal hłas skont l-Artikolu 238 KE, il-Qorti Ġenerali hija mitluba biss tiddetermina jekk, fir-rigward tal-klawżoli tal-kuntratti, il-Kummissjoni hijiex awtorizzata li tirkupra l-ammont kollu tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji mħallsa lir-rikorrenti.
- 70 Fil-kuntest ta' dan l-eżami, iċ-ċirkustanza li r-rikorrenti rrimborsat l-ammonti mitluba mill-Kummissjoni permezz ta' noti ta' debitu, minkejja li dawn tal-aħħar ma jikkostitwixxux deċiżjonijiet li jikkawżaw preġudizzju (ara l-punti 52 sa 54 iktar 'il fuq), huwa irrilevanti. Fil-fatt, il-hłas tan-noti ta' debitu mir-rikorrenti, minkejja n-nuqqas ta' natura deċiżjonali tagħhom, ma jistax jiġi kkunsidrat bħala rinunzja għal dritt possibbli tagħha għall-hłas tas-somom ikkunsidrati. Issa, hija biss rinunzja tar-rikorrenti għal dan id-dritt jew il-preskrizzjoni ta' dan id-dritt, li barra minn hekk ma ġewx allegati mill-Kummissjoni, li tista' tostakola t-talbiet għal hłas tagħha, jekk dawn huma ġġustifikati mill-klawżoli tal-kuntratti (ara, b'analogija, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-11 ta' Frar 1993, Cebag vs Il-Kummissjoni, C-142/91, Ġabra p. I-553, punt 18).
- 71 It-tieni nett, dawn ir-rikorsi għal hłas ma jstgħu fl-ebda każ jiġu interpretati, hekk kif jissuggerixxi l-argument preliminari tal-Kummissjoni, bħala talbiet għal kumpens lir-rikorrenti mill-fatt li l-Kummissjoni baġtet in-noti ta' debitu, bi ksur tal-obbligi kuntrattwali tagħha. Fil-fatt, dawn ir-rikorsi huma intizi biss sabiex il-Qorti Ġenerali tikkundanna lill-Kummissjoni li thallas lir-rikorrenti s-somom imsemmija fin-noti ta' debitu, fejn din tal-aħħar tqis li huma dovuti lilha fl-eżekuzzjoni tal-kuntratti. Fil-kuntest ta' dawn ir-rikorsi, il-Qorti Ġenerali għalhekk ma hijiex mitluba li tistharreg

il-legalità tan-noti ta' debitu. Konsegwentement, hemm lok li tiġi kkonstatata n-natura ineffettiva tal-argument tal-Kummissjoni bbażat fuq l-idea li l-kitba tan-noti ta' debitu ma jistax jikkostitwixxi nuqqas fl-eżekuzzjoni tal-kuntratt.

72 Isegwi li l-argument preliminari tal-Kummissjoni għandu jiġi miċhud.

Fuq il-motiv ibbażat fuq il-ksur tal-prinċipju ta' kontradittorju u tad-drittijiet tad-difiża

L-argumenti tal-partijiet

73 Ir-rikorrenti tinvoka l-ksur tad-dritt tal-prinċipju ta' kontradittorju u tad-drittijiet tad-difiża. Hija tibbaża fuq l-Artikolu 41 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, ipproklamata fis-7 ta' Diċembru 2000 f'Nice (ĠU C 364, p. 1), dwar id-dritt għal amministrazzjoni tajba, li jinkludi b'mod partikolari d-dritt għal smiġh ta' kull persuna qabel ma tittiehed kwalunkwe miżura individwali li tolqoĥha negattivament kif ukoll id-dritt tagħha ta' aċċess għall-fajl li jikkonċernaha, fuq l-Artikolu 42 ta' din il-Karta, dwar id-dritt ta' aċċess għad-dokumenti, u fuq l-Artikolu 48 ta'din il-Karta li jstabblixxi l-preżunzjoni ta' innoċenza u d-drittijiet tad-difiża.

- 74 Ir-rikorrenti essenzjalment takkuża lill-Kummissjoni li bbażat ruħha, minn naħa, fuq il-konklużjonijiet tal-investigazzjoni tal-OLAF, u, min-naħa l-oħra, fuq l-“iskedi tal-ħin” relatati maż-żewġ kuntratti inkwistjoni. Issa, hija qatt ma saret taf bil-konklużjonijiet tal-OLAF u l-“iskedi tal-ħin” kienu nqabdu qabel ma giet stabbilit ir-rapport ta’ verifika finali. Ir-rikorrenti għalhekk ma kinitx validament instemgħet qabel id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li titlob ir-rimbors tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha mhallsa fir-rigward ta’ dawn il-kuntratti.
- 75 Il-Kummissjoni kienet kisret il-prinċipju ta’ amministrazzjoni tajba waqt it-twettiq tal-verifika finanzjarja, sa fejn ir-rapport ta’ verifika ma jirreferix biss għall-“iskedi tal-ħin” iżda wkoll għall-konklużjonijiet tal-investigazzjoni tal-OLAF. Minbarra dan, hija kienet kisret il-prinċipju ta’ kontradittorju, billi naqset milli tikkomunika lis-CEVA l-“iskedi tal-ħin” kif ukoll il-konklużjonijiet tal-OLAF.
- 76 Fir-replika tagħha, ir-rikorrenti għamlet riferiment għall-aġir li fil-fehma tagħha kien parzjali u inġust tal-Kummissjoni, fil-kuntest ta’ kuntratti oħra li hija kienet ikkonkludiet ma’ din l-istituzzjoni.
- 77 Il-Kummissjoni tikkontesta dan l-argument. Hija ssostni li l-prinċipju ta’ kontradittorju għandu jiġi osservat, sa fejn ir-rikorrenti kienet taf bid-dokumenti kollha, li tagħhom kienet l-awtrici, li fuqhom ibbażat il-Kummissjoni sabiex tistabbilixxi n-noti ta’ debitu, fid-dawl tar-rapport ta’ verifika. Minbarra dan, ir-rikorrenti kienet keċċiet lid-Direttur Ġenerali tagħha għal nuqqas gravi, meta ħadet inkunsiderazzjoni l-konklużjonijiet tal-Kummissjoni dwar l-irregolaritjaet li kien wettaq fl-amministrazzjoni tal-“iskedi tal-ħin”. Għalhekk ikun inkoerenti li jiġu kkontestati dawn il-konklużjonijiet.
- 78 Barra minn hekk, il-Kummissjoni kienet ibbażat ruħha fuq il-konklużjonijiet tar-rapport tal-OLAF sabiex titlob ir-rimbors tas-somom imħallsa.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti Ġenerali

- 79 L-Artikolu 26(3) tal-Anness II jagħti lill-parti kontraenti kkonċernata d-dritt li tippreżenta l-osservazzjonijiet tagħha fuq ir-rapport ta' verifika provvizorju u r-rapport ta' verifika finali.
- 80 F'dan il-każ, għandu l-ewwel nett jiġi eżaminat l-ilment li l-Kummissjoni kienet kisret id-dritt għal smiġġ tar-rikorrenti waqt il-proċedura ta' verifika, sa fejn ir-rikorrenti ma kellhiex aċċess għar-rapport tal-OLAF.
- 81 F'dan ir-rigward, huwa biżżejjed li jiġi kkonstatat li la r-rapport ta' verifika u lanqas id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li titlob ir-rimbors tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji mħallsa fir-rigward tal-kuntratti inkwistjoni ma huma bbażati fuq il-konklużjonijiet tal-OLAF.
- 82 Jirriżulta esplicitament mir-rapport ta' verifika finali, li fuqu bbażat il-Kummissjoni, li l-awdituri għamlu distinzjoni bejn il-kontroll finanzjarju li kienu wettqu skont id-dispożizzjonijiet kuntrattwali, mill-kontroll li sar mill-OLAF. Għalhekk jidher ċar li dan ir-rapport ma jhux inkunsiderazzjoni l-konklużjonijiet tal-OLAF. Fil-fatt, fih huwa espressament indikat li għandu bħala għan li jeżamina l-provi relatati mal-ispejjeż iddikjarati, li ma huwiex intiz sabiex isib "incidenti" jew frodi u li kien ġie stabbli bla ħsara għal kull konstatazzjoni addizzjonali magħmula mis-servizzi tal-OLAF.
- 83 Minbarra dan, jirriżulta b'mod partikolari mill-ittra tat-28 ta' Awwissu 2007 indirizzata mill-Kummissjoni lir-rikorrenti li din l-istituzzjoni hija kompetenti biss fuq il-konstatazzjonijiet li saru fir-rapport ta' verifika finali. Fir-rigward

tal-konklużjonijiet tal-OLAF, il-Kummissjoni limitat ruħha li tindika, f'din il-korrispondenza, li l-konklużjonijiet tal-OLAF kienu kkonfermaw id-dikjarazzjonijiet li saru mill-awdituri.

- 84 Minn dan jirriżulta li, f'dan il-każ, l-invokazzjoni tar-rapport tal-OLAF ma hijiex rilevanti, peress li l-irkupru tal-kontribuzzjoni finanzjarja mħallsa kollha, ikkontestata mir-rikorrenti, ma kinitx fondata fuq dan ir-rapport, u lanqas fuq il-ftuħ konsekuttiv ta' investigazzjoni kriminali fir-rigward tar-rikorrenti.
- 85 F'dawn il-kundizzjonijiet, iċ-ċirkustanza li r-rikorrenti ma kellhiex aċċess għar-rapport tal-OLAF ma tistax jippreġudika l-principju ta' kontradittorju u d-dritt għal smiġħ tagħha waqt il-proċedura ta' verifika. Fir-rigward tal-argument dwar il-preżunzjoni ta' innoċenza, dan ma huwiex sostnut u għandu wkoll jiġi miċħud bħala infondata.
- 86 Fit-tieni lok, fir-rigward tal-ilment ibbażat fuq li r-rikorrenti ma kellhiex iktar l-“iskedi tal-ħin” meta ppreżentat l-osservazzjonijiet tagħha dwar ir-rapport ta' verifika finali, għandu jiġi rrilevat li, kuntrarjament għall-allegazzjonijiet tal-Kummissjoni, iċ-ċirkustanza li r-rikorrenti hija l-awtur tal-“iskedi tal-ħin” ma tippermettix li ssir preżunzjoni li kienet effettivament instemgħet, peress li ma kellhiex iktar aċċess għal dawn id-dokumenti wara li dawn inqabdu mill-OLAF. Barra minn hekk, iċ-ċirkustanza li r-rikorrenti ammettiet l-eżistenza ta' irregolaritajiet, filwaqt li ma kellhiex iktar aċċess għall-“iskedi tal-ħin” ma jista' fl-ebda każ jimplika li kienet fil-pożizzjoni li tiddefendi l-pożizzjoni tagħha u li kienet irrikonoxxiet l-irregolaritajiet kollha li kienet giet akkużata bihom kif ukoll il-gravità tagħhom.
- 87 F'dan il-każ, minkejja li l-Kummissjoni ma ssostnix dan, għandu jiġi osservat li r-rikorrenti kien għad kellha f'idejha l-“iskedi tal-ħin” meta hija ppreżentat l-osservazzjonijiet tagħha dwar ir-rapport ta' verifika provvizorju. Min-naħa l-oħra, hija ma kellhiex iktar dawn l-“iskedi tal-ħin” meta hija ppreżentat l-osservazzjonijiet tagħha dwar ir-rapport ta' verifika finali.

- 88 F'dawn il-kundizzjonijiet, anki jekk ir-rikorrenti ma tikkontestax li l-Kummissjoni kkonfermat il-konkluzjonijiet tar-rapport ta' verifika provvizorju fir-rapport ta' verifika finali, xorta' jibqa' l-fatt li ma setgħetx validament teżerċita d-dritt għal smiġh tagħha fuq ir-rapport ta' verifika finali, skont l-Artikolu 26(3) tal-Anness II. Hija lanqas ma kienet fil-pożizzjoni li tagħmel l-osservazzjonijiet ulterjuri tagħha b'għarfien sħiħ tal-kawża tal-eżistenza u l-gravità tal-irregolaritajiet finanzjarji kkonstatati, wara ittri tal-Kummissjoni tat-22 ta' Jannar 2007 u tal-20 ta' Marzu 2007, imsemmija iktar 'il fuq, li informawha bl-intenzjoni ta' din l-istituzzjoni li titlob ir-rimbors tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha li kienu thallsu lilha fir-rigward taż-żewġ kuntratti inkwistjoni.
- 89 F'dan ir-rigward, iċ-ċirkustanza li dokumenti ta' sostenn miżmuma mill-parti kontraenti kkonċernata, f'dan il-każ l-“iskedi tal-hin”, kienu nqabdu mill-OLAF u li dawn kienu jaqgħu, minhabba dan il-fatt, skont il-Kummissjoni, taht l-eċċezzjonijiet għad-dritt ta' aċċess għad-dokumenti previsti bir-Regolament Nru 1049/2001, ma tistax tiġġustifika li titneħħa s-sustanza tad-dritt għal smiġh ta' din il-parti kontraenti skont l-Artikolu 26(3) tal-Anness II, waqt il-proċedura ta' verifika.
- 90 Madankollu, f'dak li jikkoncerna l-konsegwenzi legali tal-ksur, f'dan il-każ, tad-dritt għal smiġh tar-rikorrenti skont l-Artikolu 26(3) tal-Anness II, għandu jiġi sostnut li, fil-kuntest ta' dawn ir-rikorsi għad-danni kuntrattwali, tali irregolarità ma hijiex l-unika li twassal għal eventwali kundanna tal-Kummissjoni li thallas lir-rikorrenti s-somom li hija titlob. Fil-fatt, fil-kuntest ta' dawn ir-rikorsi bbażati fuq l-Artikolu 238 KE, ir-responsabbiltà kuntrattwali tal-Kummissjoni għandha tiġi evalwata fir-rigward tal-klawżoli rilevanti kollha tal-kuntratti inkwistjoni, invokati mill-partijiet, u fuq il-bażi tal-elementi kollha disponibbli quddiem il-Qorti Ġenerali, fl-osservanza tal-prinċipju ta' kontradittorju u tad-drittijiet tad-difża.
- 91 Barra minn hekk, il-ksur tad-dritt għal smiġh tar-rikorrenti skont l-Artikolu 26(3) tal-Anness II, imsemmi iktar 'il fuq, jista' skont il-każ jittiehed inkunsiderazzjoni

fil-kuntest tal-eżami ta' talba għal kumpens — taht forma b'mod partikolari ta' talba għal interessi ta' kumpens — tal-eventwali dannu kkawżat minhabba din l-irregolarità, jekk id-dritt nazzjonali applikabbli jipprovdi l-possibbiltà ta' tali kumpens f'każ ta' ksur tal-obbligi kuntrattwali.

- 92 Madankollu, f'dan il-każ, ir-rikorrenti ma titlobx li tiġi kkompensata għal eventwali dannu li jirriżulta mill-ksur tad-dritt għal smiġh tagħha skont l-Artikolu 26(3) tal-Anness II. Fil-fatt, dawn ir-rikorsi huma intiżi unikament sabiex il-Kummissjoni tkun ikkundannata tirrimborsa lir-rikorrenti s-somom li kienu ġew indebitament tħallsu lura lil din l-istituzzjoni wara li rċeviet in-noti ta' debitu msemmija iktar 'il fuq.
- 93 Fir-rigward tal-argumenti tar-rikorrenti dwar l-aġir allegat tal-Kummissjoni fil-kuntest ta' kuntratti oħra, huma għandhom f'kull każ jiġu miċħuda sa fejn ma għandhom ebda relazzjoni mas-suġġett ta' dawn il-kawżi.
- 94 Isegwi li, fiċ-ċirkustanzi ta' din il-kawża, il-motiv ibbażat fuq il-ksur tal-prinċipju ta' kontradittorju u tad-drittijiet tad-difiża huma ineffettivi.
- 95 F'dan il-każ, huwa fid-dawl ta' dawn l-elementi kollha li tressqu quddiemha u li fuqhom il-partijiet kienu fil-pożizzjoni li jipprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom kemm fin-nota tagħhom, kif ukoll fit-twegibiet bil-miktub tagħhom għall-mistoqsijiet tal-Qorti Ġenerali, kemm waqt is-seduta, li l-Qorti Ġenerali għandha teżamina t-talbiet għal hlas tar-rikorrenti.
- 96 F'dan ir-rigward, jirriżulta mit-twegibiet bil-miktub tal-partijiet għall-mistoqsijiet bil-miktub magħmula mill-Qorti Ġenerali, waqt is-seduta, li r-rikorrenti, wara l-eżami tagħha, u l-Kummissjoni, bħala parti ċivili, sadanittant kellhom aċċes għall-atti kollha tal-proċeduri kriminali fi Franza, li inkludew b'mod partikolari d-dokumenti

tar-rikorrenti, fosthom l-“iskedi tal-ħin” dwar il-proġetti Seahealth u Biopal, li kienu ġew maqbuda mill-OLAF.

- 97 F’dan il-kuntest, ir-rikorrenti setgħet taċċedi għad-dokumenti kollha li hija qieset neċessarji għad-difiza tagħha, peress li t-talba għal kollox sussidjarja tal-Kummissjoni intiża għas-sospensjoni tal-proċedura kienet mingħajr suġġett. Għalhekk ma hemmx lok li tingħata deċiżjoni dwar din it-talba.
- 98 Għalhekk għandu jiġi eżaminat, iktar ’il quddiem, il-motiv ibbażat fuq l-irregolarità tal-irkupru tas-somom inkwistjoni kollha, fid-dawl tal-elementi kollha attwalment disponibbli li għalhom ir-rikorrenti kellha aċċess u li fuqhom hija kienet fil-pożizzjoni li ssostni l-punt tagħha fit-twegibiet tagħha għall-mistoqsijiet bil-miktub tal-Qorti Ġenerali u waqt is-seduta.

Fuq il-motiv ibbażat fuq l-irregolarità tal-irkupru tas-somom kollha allokat li rikorrenti fir-rigward tal-kuntratti Seahealth u Biopal

L-argumenti tal-partijiet

- 99 Ir-rikorrenti tfakkar li l-Artikolu 3(5) tal-Anness II jistipula li huwa biss f’każ ta’ frodi jew ta’ irregolaritajiet finanzjarji gravi kkonstatati fil-kuntest ta’ seduta li l-Kummissjoni tista’ titlob ir-rimbors sħiħ tal-kontribuzzjoni Komunitarja mħallsa lill-parti kontraenti tagħha.

100 F'dan il-każ, ir-rikorrenti rrikonoxxiet l-eżistenza ta' "lakuni flagranti ta' registrazzjoni tas-sigħat" matul il-perijodu li jikkorrispondi għall-eżekuzzjoni tal-kuntratti inkwistjoni. Hija ma tikkontestax l-inkoerenzi u n-nuqqas ta' trasparenza tas-sistema tal-"iskedi tal-ħin" li deheru waqt il-verifika tal-Kummissjoni. Madankollu, dawn l-iżbalji jew dawn in-nuqqasijiet ma jippermettux li tiġi kkontestata r-realtà u l-kwalità tax-xogħol imwettaq mir-rikorrenti, li ma humiex ikkontestati mill-Kummissjoni. Minbarra dan, dawn ma humiex suffiċjentement gravi li jiġġustifikaw l-applikazzjoni tal-Artikolu 3(5) tal-Anness II.

101 Ir-rikorrenti tissuggerixxi li tiġi applikata retroattivament għall-kuntratti inkwistjoni s-sistema ġdida tagħha ta' kontroll ta' amministrazzjoni li tippermetti superviżjoni rigoruża tas-sigħat u tal-ispejjeż, stabbilita fl-2007 u fondata, minn naħa, fuq l-ispejjeż u s-sigħat allokatu direttament għall-proġett ikkunsidrat u, min-naħa l-oħra, fuq dawq maqsuma bejn il-proġetti. Skont il-figuri l-ġodda mwettqa skont dan il-metodu, id-differenza bejn in-numru ta' sigħat effettivament allokatu għal kull wiehed minn dawn il-proġetti u n-numru ta' sigħat iddikjarati fid-dikjarazzjonijiet tal-ispejjeż dwar iż-żewġ kuntratti inkwistjoni li kienu ġew trażmessi lill-Kummissjoni ma jaqbzux 1.9 % f'dak li jikkoncerna l-kuntratt Seahealth u 5.35 % f'dak li jikkoncerna l-kuntratt Biopal. Ir-rikorrenti tispejja li, il-kuntratti kienu ġew eżegwiti fl-2003, 2004 u 2005, fejn il-parametri tal-figuri ta' kull sena kienu ġew rikostitwiti fid-dawl tar-risultati reali fi tmiem sena u tad-dikjarazzjonijiet tas-salarju waqt dawn il-perijodi.

102 Fit-tweġibiet tagħha għall-mistoqsijiet bil-miktub tal-Qorti Ġenerali, ir-rikorrenti ssostni li jirriżulta mill-"iskedi tal-ħin" rikapitolattivi stabbiliti, għal kull proġett, mid-diviżjoni finanzjara tal-pulizija ġudizzjarja ta' Rennes li d-differenza bejn l-"iskedi tal-ħin" u d-dikjarazzjonijiet tal-ispejjeż kienet biss ta' 6 % f'dak li jikkoncerna l-proġetti Seahealth u Biopal.

- 103 Id-differenzi mnaqqsa kif intwerew kienu jikkonfermaw li l-iżbalji li jinsabu fl-“iskedi tal-ħin” ma kinux biżżejjed gravi sabiex jiġġustifikaw l-applikazzjoni tal-Artikolu 3(5) tal-Anness II. It-talba għal rimbors tas-somom imħallsa kollha hija għalhekk sproporzjonata.
- 104 Ħafna iktar sussidjarjament, ir-rikorrenti tistieden lill-Qorti Ġenerali li tinnomina perit sabiex jistharreġ il-kalkolu tal-ħin li hija użat meta applikat is-sistema ġdida tagħha ta’ kontroll tal-amministrazzjoni tal-kuntratti inkwistjoni (ara l-punt 101 iktar ’il fuq). Waqt is-seduta, ir-rikorrenti ppreċiżat li perit xjentifiku wkoll ikun jista’ jagħmel stima tal-ħin ta’ xogħol neċessarju, fid-dawl tax-xogħlijiet xjentifiċi mitluba u l-mezzi għall-implementazzjoni fir-rigward taż-żewġ kuntratti inkwistjoni.
- 105 Il-Kummissjoni ssostni l-ewwel nett li r-rikorrenti ma tallegax li hija kienet kisret, bi kwalunkwe mod, l-obbligi kuntrattwali tagħha jew dispożizzjoni tad-dritt Belġjan. It-talbiet kienu intiżi għat-tnaqqis tal-ammont tas-somom li kellhom jithallsu lura u n-nominazzjoni ta’ perit kellhom minħabba f’hekk jiġu miċhuda bħala mhux konformi mal-Artikolu 44(1)(ċ) tar-Regoli tal-Proċedura.
- 106 It-tieni nett, u f’kull każ, minħabba l-gravità tal-irregolaritajiet finanzjarji mwettqa, it-talba għal rimbors sħiħ tas-somom imħallsa, skont l-Artikolu 3(5) tal-Anness II, hija ġġustifikata. Waqt is-seduta, il-Kummissjoni enfasizzat li l-eżistenza ta’ element intenzjonali, karatteristiku ta’ frodi, ma kinitx neċessarja sabiex ikun meħtieġ tali rimbors, quddiem irregolaritajiet finanzjarji gravi, bħal dawk ikkontestati f’dan il-każ.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti Ġenerali

- 107 L-ewwel nett, fir-rigward tal-ammissibbiltà ta' dan il-motiv, huwa biżżejjed li jitfakkar li, kuntrarjament għall-allegazzjonijiet tal-Kummissjoni, dan ġie invokat skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 44(1)(c) tar-Regoli tal-Proċedura (ara l-punt 63 iktar 'il fuq).
- 108 Fir-rigward tat-talbiet sussidjarji intiżi għan-nomina ta' perit, għandu jiġi rrilevat li, skont id-dritt ta' kull qorti li tapplika r-regoli proċedurali tagħha (konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali Kokott fis-sentenza *Il-Kummissjoni vs AMI Semiconductor Belgium et*, punt 56 iktar 'il fuq), dawn it-talbiet għandhom jiġu eżaminati mill-Qorti Ġenerali fir-rigward tad-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 65 sa 67 tar-Regoli tal-Proċedura, li jikkonċernaw il-miżuri istruttorji. Għalhekk ir-rikorrenti ma tistax tiġi akkużata li ma bbażatx tali talbiet fuq il-liġi tal-kuntratti.
- 109 Fuq il-bażi tal-konklużjonijiet ta' verifika finanzjarja, il-Kummissjoni hija awtorizzata, skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 26(3) tal-Anness II, li tiegħu kull miżura adegwata li hija tikkunsidra meħtieġa, inkluż il-ħruġ ta' ordni ta' rkupru ta' kull jew parti mill-ħlasijiet li hija wettqet fir-rigward tal-kuntratti inkwistjoni.
- 110 F'dan il-każ, wara verifika finanzjarja, il-Kummissjoni xoljiet iż-żewġ kuntratti kkunsidrati, skont l-Artikolu 7(4)(b) tal-Anness II, u ddecidiet, skont l-Artikolu 3(2) tal-imsemmi anness, li ma twettaq ebda ħlas fir-rigward ta' dawn il-kuntratti. Dawn id-deċiżjonijiet ma ġewx ikkontestati mir-rikorrenti.

- 111 F'dan il-każ, ir-rikorrenti tikkontesta l-irkupru mill-Kummissjoni, skont l-Artikolu 3(5) tal-Anness II, tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha li kienu tħallsu lilha fir-rigward tal-kuntratti inkwistjoni. Hija takkuża lill-Kummissjoni li ma applikatx l-Artikolu 3(4) tal-Anness II, li jipprovdli li l-parti kontraenti kkonċernata tirrimborsa biss id-differenza meta, fid-dawl tal-eventwali aġġustamenti, inklużi dawk li saru wara verifika finanzjarja msemmija fl-Artikolu 26 tal-Anness II, il-ħlasijiet irċevuti jeċċedu l-ammont totali tal-kontribuzzjoni Komunitarja dovuta.
- 112 Għandu jiġi rrilevat li, filwaqt li l-kuntratti Seahealth u Biopal kienu ġew regolarment eżegwiti mill-2003 sa l-2005, kif tindika r-rikorrenti mingħajr ma hija kkontestata mill-Kummissjoni, jirriżulta mir-rapport ta' verifika finali li l-verifika, imwettqa fix-xahar ta' Mejju 2006, kienet tirrigwarda biss is-snin 2003 u 2004.
- 113 Fir-rigward tas-snin 2003 u 2004, mill-qari ta' dan ir-rapport ta' verifika finali jirriżulta li l-ispejż tal-persunal ma kinux ġew iġġustifikati mir-rikorrenti skont l-istipulazzjonijiet kuntrattwali u kienu għalhekk ġew iddikjarati ineligibbli. Min-naħa l-oħra, l-ispejż barra dawk marbuta mal-ispejż tal-persunal kienu ġew ikkonsidrati bħala elegibbli (ara l-punt 19 iktar 'il fuq).
- 114 Barra minn hekk, mit-tweġibiet tal-Kummissjoni għall-mistoqsijiet magħmula mill-Qorti Ġenerali jirriżulta, waqt is-seduta, li din l-istituzzjoni ma kellhiex, waqt il-verifika finanzjarja, dikjarazzjonijiet tal-ispejż fir-rigward tas-sena 2005, li kienu saru wara t-terminu mogħti. Dawn id-dikjarazzjonijiet tal-ispejż ġew miċhuda *ex officio* wara r-rapport ta' verifika, fejn il-Kummissjoni qieset, fid-dawl tad-dubji serji li jikkonċernaw is-snin 2003 u 2004, li r-rikorrenti ma kinitx issodisfat iktar l-obbligati finanzjarji tagħha, inklużi dawk tal-2005.
- 115 Jidher għalhekk li dawn il-kawżi jimplikaw, minn naħa, l-ispejż iddikjarati għas-snin 2003 u 2004 ikkontrollati fil-kuntest tal-verifika (ara l-punt 16 iktar 'il fuq),

u, min-naħa l-oħra, id-dikjarazzjonijiet tal-ispejjeż relatati mas-sena 2005, li ġew miċhuda *ex officio*.

- 116 Għalhekk għandu jiġi vverifikat jekk, fiċ-ċirkustanzi tal-każ, is-sitwazzjoni li tinsab fl-Artikolu 3(5) tal-Anness II, flimkien mal-Artikolu 26(3), u l-Artikolu 7(6)(ċ) ta' din l-anness, tawtorizzax lill-Kummissjoni li titlob ir-rimbors tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha mħallsa fir-rigward taż-żewġ kuntratti inkwistjoni.
- 117 L-Artikolu 26(3) u 7(6)(ċ) tal-Anness II huma limitati sabiex jipprovdu l-possibbiltà għall-Kummissjoni li tirkupra l-imsemmija kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha, wara rispettivament verifika jew xoljiment tal-kuntratt. Izda huma ma jiddefinixxux il-kundizzjonijiet li għalihom huwa suġġett tali rkupru sfiħ.
- 118 Dawn il-kundizzjonijiet huma ddefiniti fl-Artikolu 3(5) tal-Anness II, li jistipula li l-Kummissjoni tista' titlob jew għandha titlob mill-ġdid, skont il-każ, lill-parti kontraenti wara frodi jew irregolaritajiet finanzjarji gravi kkonstatati fil-kuntest ta' verifika, ir-rimbors tal-kontribuzzjoni finanzjarja kollha li tħallset lilha.
- 119 Mill-kliem ta' dan l-Artikolu 3(5) tal-Anness II jirriżulta li, anki fil-każ ta' frodi jew ta' irregolaritajiet finanzjarji gravi, ikkonstatati fil-kuntest ta' verifika, il-Kummissjoni ma għandhiex l-obbligu fil-każijiet kollha li tirkupra l-kontribuzzjoni finanzjarja kollha allokata lill-parti kontraenti inkwistjoni. Bil-kontra hija għandha teżamina "skont il-każ" jekk, fid-dawl taċ-ċirkustanzi tal-każ, tali miżura hijiex obbligatorja jew adegwata, fir-rigward tal-klawżoli tal-kuntratt.

- 120 F'dan ir-rigward, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 3(5) tal-Anness II evokat mill-Kummissjoni waqt is-seduta, li l-obbligu li jkun mitlub ir-rimbors tal-kontribuzzjoni finanzjarja kollha inkwistjoni huwa relatat mal-uniċi każijiet li fihom il-kuntratt kien ġie xolt minhabba nuqqas, filwaqt li l-Kummissjoni kellha setgħa diskrezzjonali li tippermettilha li tiehu inkunsiderazzjoni l-*bona fide* tal-parti kontraenti jekk il-kuntratt ma jkunx skada, ma tistax tiġi kkunsidrata.
- 121 Fil-fatt, l-argument tal-Kummissjoni, ibbażat fuq il-kuncett ta' xoljiment minhabba nuqqas, ma huwiex preċiż. Filwaqt li jiġi aċċettat li l-Kummissjoni kienet ikkunsidrat l-ipoteżi li kuntratt kien ġie xolt, bħal fil-każ tal-kuntratti Seahealth u Biopal, skont l-Artikolu 7(4)(b) tal-Anness II, li jirreferi għad-dikjarazzjonijiet foloz li l-parti kontraenti tista' tiġi kkunsidrata bħala responsabbli għalihom u għall-ommissjonijiet intenzjonali mwettqa sabiex tinkiseb il-kontribuzzjoni finanzjarja Komunitarja, għandu jiġi kkonstatat li l-klawżoli rilevanti tal-Anness II ma jstabilixxu ebda rabta awtomatika bejn tali xoljiment fir-rigward tal-artikolu msemmi iktar 'il fuq u eventwali obbligu li tiġi rkuprata l-imsemmija kontribuzzjoni finanzjarja kollha skont l-Artikolu 3(5) tal-Anness II.
- 122 F'dan il-każ, minn dan jirriżulta li l-unika ċirkustanza li l-kuntratti inkwistjoni kienu xxoljew skont l-Artikolu 7(4)(b) tal-Anness II u li dan ix-xoljiment ma ġiex ikkontestat mir-rikorrenti ma kinitx ta' natura li timponi fuq il-Kummissjoni obbligu li tirkupra l-ammont totali tas-somom imħallsa lir-rikorrenti, fir-rigward tal-Artikolu 3(5) tal-Anness II. Għandu barra minn hekk jiġi rrilevat li, filwaqt li l-Kummissjoni bbażat ruhha, fid-deċiżjoni ta' xoljiment, fuq l-Artikolu 7(4)(b) pjuttost milli fuq l-Artikolu 7(3)(e) tal-Anness II, li jagħtiha l-possibbiltà li xxolji kuntratt quddiem irregolarità finanzjarja gravi, hija tinvoka biss, fil-kuntest ta' dawn il-kawżi, l-eżistenza ta' irregolaritajiet finanzjarji gravi u min-naħa l-oħra ma tagħmilx dikjarazzjonijiet ta' frodi, hekk kif ikkonfermat waqt is-seduta.

- 123 Għalhekk għandu jiġi ddeterminat jekk, fir-rigward tal-lakuni flagranti ta' reġistrazzjoni tas-siġhat rikonoxxuti mir-rikorrenti, il-Kummissjoni kinitx tal-inqas awtorizzata mill-Artikolu 3(5) tal-Anness II li titlob ir-rimbors tas-somom kollha li hija kienet allokat fir-rigward tal-kuntratti inkwistjoni. Jekk il-kundizzjonijiet ta' tali rkupru sħiħ ma kinux issodisfatti, il-Kummissjoni kellha biss id-dritt li titlob, skont l-Artikolu 3(4) tal-Anness II, fuq il-bażi ta' evalwazzjoni tal-ispejjeż eliġibbli kollha, ir-rimbors tad-differenza bejn is-somom imħallsa u s-somom dovuti mill-Unjoni.
- 124 Din l-evalwazzjoni għandha ssir fir-rigward tal-obbligi kuntrattwali li jorbtu lill-partijiet kontraenti, f'dak li jikkonċerna l-gustifikazzjoni tal-ispejjeż tagħhom.
- 125 F'dan il-każ, hija r-rikorrenti li għandha tiġġustifika l-ispejjeż tal-persunal tagħha skont il-klawżoli tal-Artikolu 23(1)(c) tal-Anness II, billi essenzjalment tistipula li s-siġhat ta' xogħol kollha allokati għall-kuntratt għandhom jiġu rreġistrati matul tul il-proġett, jiġifieri, fil-każ tal-koordinatur, f'terminu ta' xahrejn minn meta jitlesta l-proġett, u jkunu ċcertifikati tal-inqas darba fix-xahar mill-kap tal-proġett jew mill-persuna responsabbi mill-aspett finanzjarju debitament awtorizzata mill-parti kontraenti.
- 126 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li l-obbligu tal-Kummissjoni li thares l-amministrazzjoni finanzjarja tajba tar-rizorsi Komunitarji skont l-Artikolu 274 KE, u l-ħtieġa tal-ġlieda kontra l-frodi għall-finanzjamenti Komunitarji jagħtu importanza fudmentali għall-impenji relatati mal-kundizzjonijiet finanzjarji (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-Qorti Ġenerali tat-22 ta' Mejju 2007, Il-Kummissjoni vs IIC, T-500/04, Ġabra p. II-1443, punti 93 sa 95, u tat-12 ta' Settembru 2007, Il-Kummissjoni vs Trends, T-448/04, Ġabra p. II-104, punt 141). F'dan il-każ, l-obbligu tal-parti kontraenti li tippreżenta dikjarazzjoni tal-ispejjeż skont ir-reqwiziti speċifiċi stipulati fl-Artikolu 23(1) tal-Anness II, dwar l-ispejjeż tal-persunal, jikkostitwixxi

għaldaqstant wieħed mill-impenji essenzjali tagħha, intiżi sabiex il-Kummissjoni tkun tista' jkollha l-informazzjoni neċessarja sabiex tivverifika jekk il-kontribuzzjonijiet inkwistjoni ntużawx skont l-istipulazzjonijiet tal-kuntratti.

- 127 Din hija r-raġuni għalfejn il-Kummissjoni hija awtorizzata permezz tal-Artikolu 3(4) tal-Anness II li teħtiegħ, skont il-każ, ir-rimbors tas-somom imħallsa li jikkorrispondu għal spejjeż li hija tikkunsidra bħala ineligibbli għar-raġuni li dawn ma ġewx iġġustifikati skont l-istipulazzjonijiet kuntrattwali.
- 128 Min-naħa l-oħra, f'każ ta' frodi jew ta' irregolaritajiet finanzjarji gravi kkonstatati fil-kuntest ta' verifika, l-Artikolu 3(5) tal-Anness II jipprovi l-possibbiltà għall-Kummissjoni li tirkupra l-kontribuzzjoni finanzjarja kollha mħallsa mill-Unjoni u għalhekk għandu għan dissważiv (ara, b'analogija, is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-26 ta' Settembru 1004, Sgaravatti Mediterranea vs Il-Kummissjoni, T-1999/99, Ġabra p. II-3731, punt 136).
- 129 Madankollu, l-għan segwit mill-Artikolu 3(5) tal-Anness II, li huwa intiż bħala dissważjoni kontra l-frodi u l-irregolaritajiet finanzjarji gravi, ma jippermettix lill-Kummissjoni li tevita l-prinċipju tal-eżekuzzjoni tal-*bona fide* tal-kuntratti u l-projbizzjoni tal-applikazzjoni abbużiva tal-klawżoli kuntrattwali, billi tapplika setgħa diskrezzjonali fl-interpretazzjoni u l-implementazzjoni ta' dawn il-klawżoli.
- 130 F'dan il-każ, għandu għalhekk jiġi vverifikat jekk, fir-rigward tal-konstatazzjonijiet effettwati fir-rapport ta' verifika finali kif ukoll fir-rigward tal-atti tal-proċess prodotti u kkomentati fit-tweġibiet tal-partijiet għall-mistoqsijiet bil-miktub tal-Qorti Ġenerali u diskussi bejn il-partijiet waqt is-seduta, l-irregolaritajiet finanzjarji mwettqa mir-rikorrenti kienu ta' gravità suffiċjenti sabiex jiġġustifikaw, fid-dawl tal-eżekuzzjoni *bona fide* tal-kuntratti, l-ikupru, skont l-Artikolu 3(5) tal-Anness II, tal-kontribuzzjoni finanzjarja mħallsa kollha.

- 131 Żgur li, ir-rapport ta' verifika finali jikkonstata biss in-natura mhux eliġibbli tal-ispejjeż tal-persunal għall-2003 sa 2004, sa fejn il-verifika kienet tirrigwarda l-perijodu bejn l-1 ta' Jannar 2003 u l-31 ta' Diċembru 2004 kif diġà gie rrilevat (ara l-punt 112 iktar 'il fuq). Madankollu, minn dan ir-rapport jirriżulta li r-raġunijiet li fuqhom l-awdituri bbażaw ruħhom sabiex jikkonstataw in-nuqqas ta' ġustifikazzjoni tal-ispejjeż tal-persunal iddikjarati fir-rigward tas-snin 2003 u 2004 huma trasponibbli f'dak li jikkonċerna l-ispejjeż tal-persunal relatati mas-sena 2005.
- 132 Fil-fatt, minn dan ir-rapport ta' verifika finali jirriżulta li l-“iskedi tal-ħin” dwar mhux biss is-snin 2003 u 2004, iżda wkoll is-sena 2005, li jinsabu f'kaxxa mogħtija lill-awdituri kien fihom unikament dikjarazzjoni ta' kull ġimgħa u fix-xahar globali tas-siġħat ta' xogħol kollha mwettqa minn kull membru tal-persunal, għall-proġetti kollha fis-seħħ. Il-ħinijiet ta' xogħol allokat għall-proġetti Seahealth u Biopal ma kinux ġew irreġistrati. Dawn l-“iskedi tal-ħin” iffirmati mill-ex Direttur tas-CEVA, ma kienu la ffirmati mill-persunal li hadem fuq il-proġetti u lanqas iffirmati mill-ġdid mill-kapijiet tal-proġett. Minbarra dan, dawn ma kellhomx data jew numru, b'mod li ma kienx possibbli li tiġi stabbilita d-data li fiha huma kienu ġew ikkonfermati u ffirmati mill-ex Direttur tar-rikorrenti. Minbarra dan, l-awdituri kkonstataw l-eżistenza ta' verżjonijiet differenti tal-“iskedi tal-ħin” għal proġetti differenti, li kienu juru kontradizzjonijiet sinjifikattivi bejniethom.
- 133 Fl-aħħar nett, ir-rapport ta' verifika finali jindika li l-persuna reponsabbli mill-proġett Biopal ikkonfermat li ma setax jiġi evalwat eżattament il-ħin ta' xogħol ta' kull membru tal-persunal allokat għal kull proġett, peress li fil-fehma tagħha ma kienet teżisti ebda sistema ta' reġistrazzjoni.
- 134 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-awdituri qiesu li l-“iskedi tal-ħin” ma kinux ta' min jorbot fuqhom u ma kellhom ebda bażi solida sabiex jiddeterminaw in-numru ta' siġħat allokat għall-proġetti inkwistjoni. Konsegwentement, huma kkunsidraw li l-ispejjeż

tal-persunal kollha ddikjarati fir-rigward tas-snin 2003 u 2004, analizzati fil-kuntest tal-verifika, kienu ineligibbli.

- 135 Barra minn hekk, il-Qorti Ġenerali tikkonstata li r-rikorrenti ma invokat la fit-twegibiet bil-mitkub tagħha għall-mistoqsijiet tal-Qorti Ġenerali u lanqas waqt is-seduta argumenti serji li jistgħu jikkontestaw il-konstatazzjonijiet fattwali u l-konkluzjonijiet li jinsabu fir-rapport ta' verifika. B'mod partikolari ma hemm ebda element li jista' jqiegħed fid-dubju l-fatt, li huwa akkużat lill-Kummissjoni, li ma wettqet ebda reġistrazzjoni tal-ħinijiet tax-xogħol allokatu għall-kuntratti inkwistjoni.
- 136 B'mod partikolari, ir-rikorrenti ma tikkontestax li l-“iskedi tal-ħin” kienu ġew rikostitwiti *a posteriori*, wara li ġew konkluzi l-kuntratti, mill-ex Direttur tagħha. Fir-rigward tal-“iskedi tal-ħin” imsejha rikapitolattivi stabbiliti mid-diviżjoni finanzjarja tal-pulizija ġudizzjarja ta' Rennes, invokati mir-rikorrenti, huwa paċifiku li huma limitati sabiex jirrikapitolaw l-iskedi tal-ħin hekk rikostitwiti u li jiġu pparagunati mal-ispejjeż iddikjarati. Huma ma fihom ebda element li jikkonċerna l-ħinijiet tax-xogħol effettivament allokatu għall-kuntratti inkwistjoni.
- 137 Minbarra dan, in-nuqqas ta' kull natura sostanzjali tar-rikostituzzjoni msemmija iktar 'il fuq tal-“iskedi tal-ħin” huwa kkonfermat minn diskordanzi sinjifikattivi bejn il-kontenut ta' dawn l-“iskedi tal-ħin” kif jirrizulta mit-tabella ta' sintezi tal-punti rikapitolattivi msemmija iktar 'il fuq elaborati mir-rikorrenti, fit-twegiba tagħha għall-mistoqsijiet bil-miktub tal-Qorti Ġenerali, u d-dikjarazzjonijiet ta' ċerti xhieda mnizzla fir-rapport tad-diviżjoni finanzjarja tal-31 ta' Marzu 2008, prodott mill-Kummissjoni. Għalhekk, filwaqt li, għal wieħed mix-xhieda, kap ta' proġett, l-iskedi tal-ħin kienu jsemmu total ta' 685 siegħa xogħol iddedikati għall-proġett Biopal, din l-istess xhieda ddikjarat, waqt is-seduta tagħha mad-diviżjoni finanzjarja, li qatt ma hadmet fuq dan il-proġett.

- 138 Barra minn hekk, fir-rigward iktar speċjalment tal-ħlas bil-quddiem li sar fir-rigward tas-sena 2005, ma jirriżultax la mill-atti tal-proċess u lanqas mit-tweġibiet bil-miktub tal-partijiet għall-mistoqsijiet tal-Qorti Ġenerali, u lanqas mill-osservazzjonijiet orali tagħhom waqt is-seduta, li r-rikorrenti kkomunikat lill-Kummissjoni ġustifikazzjonijiet f'dak li jikkonċerna l-ispejjeż tal-persunal li saru waqt is-sena 2005 fir-rigward tal-kuntratti inkwistjoni. Ir-rikorrenti ma ssostnix barra minn hekk li hija pproduċiet tali ġustifikazzjonijiet.
- 139 F'dawn iċ-ċirkustanzi, is-sempliċi assenza ta' dikjarazzjonijiet ta' sigħat miżmuma regolament, f'dak li jikkonċerna s-snin 2003, 2004 u 2005, tikkostitwixxi ksur tal-Artikolu 23(1) tal-Anness II, li huwa biżżejjed sabiex l-ispejjeż tal-persunal ikkonċernati kollha jiġu kkunsidrati bhala ineligibbli (sentenza II-Kummissjoni vs Premium, punt 44 iktar 'il fuq).
- 140 Minbarra dan, fir-rigward tal-portata u tal-gravità tal-irregolaritajiet finanzjarji manifesti kkonstatati fil-kuntest tal-verifika u kkonfermati minn dokumenti tal-investigazzjoni kriminali diskussi f'dan il-każ bejn il-partijiet, l-irkupru mill-Kummissjoni tal-kontribuzzjoni finanzjarja kollha mħallsa lir-rikorrenti, fir-rigward tal-kuntratti inkwistjoni, ma tistax tiġi kkunsidrata bhala applikazzjoni abbużiva tal-klawżoli tal-Artikolu 3(5) tal-Anness II. Kuntrarjament għall-allegazzjonijiet tar-rikorrenti, dan għaldaqstant ma għandux natura sproporzjonata fir-rigward tal-għanijiet segwiti mill-klawżoli rilevanti tal-kuntratti inkwistjoni (ara l-punti 126 sa 128 iktar 'il fuq).
- 141 Fir-rigward tat-talbiet sussidjarji tar-rikorrenti intiżi għan-nomina ta' perit, dawn ma jistgħux jintlaqgħu, sa fejn hija r-rikorrenti, skont l-impenji kuntrattwali tagħha, li għandha tipproduċi l-provi tal-ispejjeż tal-persunal tagħha skont ir-rekwiziti ta' prova speċifiċi meħtieġa mill-Artikolu 23(1) tal-Anness II (ara, f'dan is-sens, is-sentenza II-Kummissjoni vs IIC, punt 105 iktar 'il fuq).
- 142 Isegwi li dawn ir-rikorsi għandhom jiġu miċħuda bhala infondati.

Fuq l-ispejjeż

- 143 Skont l-Artikolu 87(2) tar-Regoli tal-Proċedura, il-parti li titlef għandha tbatl l-ispejjeż, jekk dawn ikunu ntalbu.
- 144 Barra minn hekk, l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 87(3) tar-Regoli tal-Proċedura jipprovdi li jekk il-partijiet ikunu telliefa rispettivament fuq kap jew iktar tat-talbiet tagħhom, jew għal raġunijiet eċċezzjonali, il-Qorti Ġenerali tista' tiddeċiedi li taqsam l-ispejjeż jew tiddeċiedi li kull parti tbatl l-ispejjeż tagħha.
- 145 F'dan il-każ, minkejja li r-rikorrenti tilfet il-motivi kollha tagħha, għandu jittiehed inkunsiderazzjoni l-fatt li, wara li l-“iskedi tal-ħin” ġew maqbuda mill-OLAF, hija ma kinitx fil-pożizzjoni li tagħti deċiżjoni b'għarfien sħiħ tal-kawża dwar l-eżistenza u l-gravità tal-irregolaritajiet finanzjarji li ġiet akkużata bihom. Kien biss fi tmiem il-proċedura bil-miktub quddiem il-Qorti Ġenerali li hija kellha aċċess għal dawn id-dokumenti (ara l-punti 89 u 96 iktar 'il fuq). Konsegwentement hemm lok li kull parti tiġi kkundannata tbatl nofs l-ispejjeż tagħha kif ukoll nofs dawk sostnuti mill-parti l-oħra.

Għal dawn il-motivi,

IL-QORTI ĠENERALI (Is-Sitt Awla)

taqta' u tiddeċiedi:

1) Ir-rikorsi huma miċhuda.

- 2) **Kull parti għandha tbat i nofs l-ispejjeż tagħha kif ukoll nofs dawk sostnuti mill-parti l-oħra.**

Meij

Vadapalas

Truchot

Mogħtija f'qorti bil-miftuħ fil-Lussemburgu, fis-17 ta' Ġunju 2010.

Firem